

NACRX003GSX9

Pro domo

Dne: 10.10.2019 | Naše značka: NA- 2252-3/05-2019 | Vyřizuje/tel.: Vojáček / 974 847 346
Vaše značka:

ZPRÁVA ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

MÍSTO:	Amsterdam
ÚČEL CESTY:	Mezinárodní konference k digitální archivaci
ÚČASTNÍCI CESTY:	Stodůlka, Vojáček
ZPRÁVU PODÁVÁ:	Stodůlka, Vojáček
NAVŠTÍVENÉ INSTITUCE:	
TRVÁNÍ CESTY:	15.-19. 9. 2019
DATUM VYHOTOVENÍ:	10. 10. 2019

SCHVALUJE: PhDr. Eva Drašarová, CSc., ředitelka Národního archivu
podepsáno elektronicky

TEXT ZPRÁVY ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

ČÁST VŠEOBECNÁ:

Cesta proběhla dle plánu bez komplikací.

ČÁST ODBORNÁ:

iPRES 2019 byl již 16. konferencí v řadě, jejímž tématem je problematika zachování digitálních informací v dlouhodobém horizontu. Cca 400 účastníků konference z celého světa včetně Afriky a Jižní Ameriky mělo možnost proniknout detailně do řady aktuálních témat, seznámit se s novými trendy a díky tomu si, s ohledem na rozmanitost témat, udržet i nezbytný nadhled.

První den probíhali paralelní tutoriály a workshopy. Vojáček se zúčastnil prezentace nástroje RATOM, který za pomoci umělé inteligence umožňuje převzetí a posouzení e-mailů v makroměřítku. Dále pak workshopu Levels up, který se věnoval přípravě nové verze NDSA Levels of Preservation. Stodůlka se zúčastnil workshopu k uchovávání komplexních digitálních objektů, kdy jednotlivé týmy měly navrhnout uchovávací strategii pro interaktivní webovou publikaci využívající geolokační data mobilního zařízení. Anglosaským kolegům tak mohl přiblížit některé soudobé evropské projekty využívající emulaci (např. EMiL německé národní knihovny). Další workshop, kterého se účastnil, představil současný stav projektu Preservation Actions Registries, který zaštiťují přední dodavatelé LTP systémů (např. Preservica, Artefactual, Arkivum atd.) s cílem umožnit uživatelům těchto systémů sdílet nastavená pravidla a opatření v rámci funkčního celku plánování uchovávání svých repozitářů. Projekt má mimořádný potenciál ve výměně know-how a posilování kompetencí typologicky podobných institucí. Naráží však na potřebu zajištění financování (nejlépe některý z institucionálních zdrojů, např. pro evropský program eArchiving), výraznou limitou pro efektivní výměnu se jeví jazykové omezení (tvorba dokumentace primárně v AJ), použitelný však může být pro sdílení zkušeností i pouze na národní úrovni.

V následujících třech dnech probíhalo jednání v několika (4-5) paralelních sekcích. Část z nich byla pojata jako příspěvky, část jako diskusní fóra. Na své si přišli jak zájemci o technické aspekty digitální archivace, tak příznivci standardů, ale i IT bezpečnosti, certifikace či nových výzev. Vedle toho probíhaly prezentace celkových řešení digitální archivace, ale i jednotlivých nástrojů, které lze při digitální archivaci využít (a to jak vzniklých z projektů, tak komerčních.) Velmi inspirativní byla posterová sekce a tzv. ad hoc vystoupení, kdy v pětiminutových vystoupeních mohli jednotliví účastníci upozornit na konkrétní projekty, výzvy, problémy a na způsoby jejich řešení. Zde se snad nejvíce ukázala pestrost problematiky digitální archivace.

Přínos cesty:

Hlavní přínos, vedle získání konkrétních informací o řešených problémech, bylo upevnění kontaktů z minulého ročníku konference a navázání kontaktů nových (mj. Kongresová knihovna, NARA, Národní knihovna Nový Zéland, Národní archiv Kanada, Národní archiv Velké Británie, GPO). Konference se stále ve větší míře účastní archiváři (již cca 1/3 účastníků). Potvrdilo se, že Národní archiv drží krok se současnými trendy. K tomu zcela jistě účast na takovýchto konferencích významnou měrou přispívá.

Rozhodně by bylo vhodné udržet kontakty kolem konference iPRES a pokusit se o přijetí příspěvku (minimálně posteru). Vhodnými tématy, která se v mezinárodním srovnání ukazují jako velmi konkurenceschopná, je poskytování celostátní centralizované portálové infrastruktury pro výběr a ukládání archiválií (princip Saas – software as service), přičemž vlastní výkon agendy probíhá decentralizovaně. Dalším tématem je výrazná automatizace při strojovém zpracování

výstupů z eSSL pro výběr a ukládání archiválií, nebo již etablovaný a prověřený celostátní vzdělávací program pro archiváře k získání kompetencí v oblasti digitální archivace.

Limitujícím faktorem je vzhledem k současnému personálnímu a materiálnímu zabezpečení nemožnost účastnit se kooperativního mezinárodního výzkumu, kterému se zejména v anglosaském světě část digitálních repositářů aktivně věnuje a zajišťuje jim mezinárodní reputaci, která je klíčovým faktorem pro výběr prezentujících. Příští ročník se bude konat v Pekingu a dle pozvánky se dá očekávat, že bude mj. velkou prezentací této IT velmoci.